

L'ús de la simulació clínica per a la detecció i revelació de biaixos de gènere i sexe en salut

Cristina Pujol Martínez
Universitat de Barcelona

Introducció i antecedents: les desigualtats de sexe i gènere en salut s'han abordat tradicionalment des d'explicacions biològiques, metodològiques i socials. Històricament, però, s'ha prestat poca atenció al rol que els sistemes de salut i, més concretament, els professionals que hi treballen poden tenir en contribuir a generar aquestes diferències. És evident que, en la mesura que els professionals que treballen en els sistemes de salut inevitablement presenten biaixos de forma equivalent a la població general, part de les desigualtats en salut podrien ser atribuïbles a la presència d'aquests biaixos. Aquestes desigualtats s'acaben manifestant en forma de, entre d'altres, retards en els diagnòstics, proves, cribratges i tractaments, errors de diagnòstic, manca de continuïtat en l'atenció o absència de seguiment. Tots aquests factors són d'especial rellevància perquè tenen un impacte important i durador en els resultats de salut i les necessitats d'atenció a llarg termini de les persones.

Objectiu: l'objectiu principal de l'estudi és identificar i quantificar els biaixos de sexe i gènere en estudiants de medicina i metges residents utilitzant simulacions clíniques i l'impacte que aquests biaixos tenen el maneig clínic del pacient i la seva salut. També s'analitzarà i identificarà el moment en la trajectòria acadèmica i professional en què s'originen aquests biaixos i la seva evolució al llarg dels anys d'estudi i la primera etapa de formació en l'àmbit mèdic, omplint així un buit important en la literatura.

Disseny i mètodes: el nostre estudi utilitza simulacions clíniques realitzades per estudiants de medicina i metges residents per identificar i quantificar els biaixos de gènere i sexe en les diverses tasques implicades en la gestió clínica d'un pacient: la valoració dels símptomes, el monitoratge, proves i tests diagnòstics, el diagnòstic inicial i principal, l'administració del tractament i la comunicació amb el pacient.

L'anàlisi de dades es realitza utilitzant el mètode OLS (mínims quadrats ordinaris), un model d'estimació economètric que permet establir si existeix una relació estadísticament significativa entre el sexe del pacient simulat i el rendiment dels

participants en els exercicis de simulació per cada una de les tasques involucrades en el maneig clínic del pacient llistades al paràgraf anterior..

Resultats: a priori, s'observen algunes diferències importants en la valoració dels símptomes i el diagnòstic inicial dels pacients, amb una puntuació mitjana inferior per a pacients femenins en comparació amb masculins. Aquestes diferències suggereixen la presència de biaixos implícits en els proveïdors de salut que poden tenir un impacte directe en el maneig clínic dels pacients i, en particular, conseqüències particularment negatives per a la salut de les pacients de sexe femení.

Conclusió: a priori, els resultats d'aquest estudi posen de manifest la presència de biaixos de sexe i gènere entre estudiants i residents que afecten el maneig clínic dels pacients, especialment en les fases inicials de l'atenció. La formació mitjançant simulacions clíniques pot ser una eina clau per detectar i mitigar aquests biaixos, millorant així l'equitat i l'eficàcia en l'atenció sanitària. Aquestes troballes són rellevants per al desenvolupament de polítiques de salut i programes educatius per fomentar una atenció més inclusiva i equitativa.